

Satversmes tiesa

Preses relīze

Lieta Nr. 2022-31-03

18.05.2023.

INFORMĀCIJA PAR LIETU Nr. 2022-31-03

“Par Ministru kabineta 2016. gada 5. jūlija noteikumu Nr. 445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” 1. pielikuma 4. tabulas 3. punkta un 3. pielikuma 7. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 107. pantam”

Satversmes tiesa 2023. gada 19. maijā plkst. 14.00 izskatīja lietu Nr. 2022-31-03 “Par Ministru kabineta 2016. gada 5. jūlija noteikumu Nr. 445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” 1. pielikuma 4. tabulas 3. punkta un 3. pielikuma 7. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 107. pantam” tiesas sēdē ar lietas dalībnieku piedalīšanos.

LIETAS DALĪBNIKĀI

- Pieteikuma iesniedzējs: trīsdesmit astoņi 13. Saeimas deputāti.
- Institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu: Ministru kabinets.

APSTRĪDĒTĀS NORMAS

Ministru kabineta 2016. gada 5. jūlija noteikumu Nr. 445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” 1. pielikuma 4. tabulas 3. punkts (redakcijā, kas bija spēkā no 2022. gada 8. jūlija līdz 2022. gada 31. augustam) noteica pirmsskolas pedagoga zemāko mēneša darba algas likmi 872 euro apmērā.

Ministru kabineta 2016. gada 5. jūlija noteikumu Nr. 445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” 3. pielikuma 7. punkts (redakcijā, kas bija spēkā no 2022. gada 8. jūlija līdz 2022. gada 31. augustam) noteica pirmsskolas izglītības pedagoga darba slodzi nedēļā

40 astronomiskās stundas, no kurām 36 stundas paredzētas mācību stundu un nodarbību vadīšanai, ar kopējo darba slodzi gadā 1760 stundas.

Ministru kabineta 2016. gada 5. jūlija noteikumu Nr. 445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” 1. pielikuma 4. tabulas 3. punkta (spēkā esošā redakcijā) nosaka pirmsskolas pedagoga zemāko mēneša darba algas likmi 1070 euro apmērā.

Ministru kabineta 2016. gada 5. jūlija noteikumu Nr. 445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” 3. pielikuma 7. punkts (spēkā esošā redakcijā - 8. punkts) nosaka pirmsskolas izglītības pedagoga darba slodzi nedēļā 40 astronomiskās stundas, no kurām 34 stundas paredzētas mācību stundu un nodarbību vadīšanai, ar kopējo darba slodzi gadā 1760 stundas.

AUGSTĀKA JURIDISKA SPĒKA NORMAS

- Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. pants: “Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā. Cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas.”
- Satversmes 107. pants: “Ikvienam darbiniekam ir tiesības saņemt veiktajam darbam atbilstošu samaksu, kas nav mazāka par valsts noteikto minimumu, kā arī tiesības uz iknedēļas brīvdienām un ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu.”

PIETEIKUMA IESNIEDZĒJA APSVĒRUMI

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētais regulējums neatbilst Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 107. pantam.

Apstrīdētais regulējums paredz atšķirīgas zemākās mēneša darba algas likmes pirmsskolas izglītības pedagogiem, salīdzinājumā ar pārējās izglītības pakāpēs strādājošiem pedagogiem. Pieteikuma iesniedzēja ieskatā pirmsskolas izglītības pedagogiem un pārējo izglītības iestāžu pedagogiem, kā reglamentētās profesijas pārstāvjiem, tiek izvirzītas vienādas izglītības un līdzīgas profesionālās kvalifikācijas prasības. Tāpat līdzīgs esot veicamo darba pienākumu raksturs, un ar pienākumu pildīšanu saistītais atbildības līmenis. Pirmsskolas izglītības pedagogi un pārējo izglītības iestāžu pedagogi atrodas vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos. Tāpēc Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētais regulējums neatbilst Satversmes 91. panta pirmajam teikumam, jo paredz atšķirīgu zemāko mēneša darba

algas likmi un lielāku darba slodzes apmēru pirmsskolas izglītības pedagogiem, salīdzinājumā ar citos izglītības veidos un vispārējās vidējās izglītības pakāpēs strādājošiem pedagogiem. Pieteikuma iesniedzēja ieskatā ar apstrīdēto regulējumu noteiktajai atšķirīgajai attieksmei nav leģitīma mērķa, jo atšķirīgā attieksme esot noteikta nolūkā taupīt valsts budžeta līdzekļus.

Tāpat Pieteikuma iesniedzēja ieskatā pirmsskolas izglītības pedagogiem noteiktā zemākā mēneša darba algas likme neatbilst Satversmes 107. pantā ietvertajām tiesībām saņemt veiktajam darbam atbilstošu samaksu.

INSTITŪCIJAS, KAS IZDEVUSI APSTRĪDĒTO AKTU, – MINISTRU KABINETA – APSVĒRUMI

Ministru kabinets uzskata, ka apstrīdētais regulējums atbilst Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 107. pantam.

Atbildes rakstā norādīts, ka pirmsskolas izglītības pedagogu un vispārējās izglītības (pamatizglītības, vidējās un profesionālās izglītības) pedagogu profesionālās kvalifikācijas prasības, darba saturs, metožu pielietošana, kā arī pienākumi pret bērnu un izglītojamo sagatavotību valsts noteiktajam obligātajam izglītības saturam, saskaņā ar pirmsskolas izglītības vadlīnijām un izglītības standartu prasībām, atšķiras. Tāpēc pirmsskolas izglītības iestādes pedagogs un pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās izglītības iestādes pedagogs esot atšķirīgas personu grupas un tās neatrodies pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos. Ar apstrīdēto regulējumu neesot pārkāpts tiesiskās vienlīdzības princips, jo atšķirīgām personu grupām ir pamats noteikt atšķirīgu zemāko mēneša darba algas likmi.

Savukārt ar veiktajam darbam neatbilstošu samaksu esot jāsaprot tikai tāda situācija, kad darba samaksa noteikta, pārkāpjot diskriminācijas aizlieguma principu, nevis situācija, kad atšķirīgām personu grupām ir noteikts atšķirīgs darba samaksas apmērs. Proti, neesot pieļaujama zemākas darba samaksas par veikto darbu noteikšana, diskriminējot darbiniekus pēc dzimuma, vecuma, rases, tautības, reliģiskajiem uzskatiem un citiem kritērijiem. Likumdevējs esot tiesīgs izšķirties arī par fiksēta pedagoga atlīdzības apmēra noteikšanu, šādā gadījumā paredzot atlīdzības apmēra regulāru pārskatīšanu, ko Ministru kabinets ir veicis. Pedagogu atlīdzības sistēma tiek pielāgota ekonomiskajai situācijai valstī un pirmsskolas izglītības pedagogiem noteiktā samaksa pildot atlīdzinošo funkciju par veikto darbu.

PIEAICINĀTĀS PERSONAS

Personas vai to pārstāvji, kas jau sniegušas savu viedokli lietā: Izglītības un zinātnes ministrija, tiesībsargs, biedrība “Latvijas Pašvaldību savienība”, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība, biedrība „Neatkarīgā izglītības biedrība” un *Dr. paed.* Inga Stangaine.

Uz tiesas sēdi ar lietas dalībnieku piedalīšanos aicinātās personas vai to pārstāvji: Izglītības un zinātnes ministrija, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība, *Dr. paed.* Linda Daniela un *mg. iur.* Anita Kovaļevska.

TIESAS PROCESS

Lietas Nr. 2022-31-03 izskatīšana tiesas sēdē ar lietas dalībnieku piedalīšanos tiks uzsākta 2023. gada 19. maijā. Tiesas sēde notiks klātienē.

Interesenti tiesas sēdi ar lietas dalībnieku piedalīšanos varēs vērot tiešraidē Satversmes tiesas mājaslapās un tiesas YouTube kontā. Informācija būs pieejama arī Satversmes tiesas twitter kontā @Satv_tiesa.

Tiesas sēdes laikā lietas dalībnieki izklāsta lietas faktiskos apstākļus un juridisko pamatojumu, tiek uzklausi pieaicinātās personas, tad seko tiesas debates un replikas. Tiesas sēde beidzas ar tiesas sēdes priekšsēdētāja paziņojumu par to, kad tiks pasludināts spriedums. Nolēmumu pieņem ne vēlāk kā 30 dienas pēc pēdējās tiesas sēdes.

Par nolēmuma pasludināšanas dienu un laiku tiks izsūtīta preses relīze un informācija tiks publicēta Satversmes tiesas mājaslapā sadaļā “Jaunumi”, kā arī sadaļā “Lietas” pie šīs lietas numura.

Relīze sagatavota, lai informētu sabiedrību par Satversmes tiesas darbu. Detalizētāka informācija par Satversmes tiesas aktualitātēm, ierosinātajām un izskatītajām lietām pieejama Satversmes tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv. Aicinām sekot līdzi informācijai arī tiesas *Twitter* kontā [@Satv_tiesa](https://twitter.com/Satv_tiesa) un tiesas *Youtube* [kanālā](#).

Zanda Meinarte

Satversmes tiesas

Sabiedrisko attiecību speciāliste

Zanda.Meinarte@satv.tiesa.gov.lv

67830759, 26393803